

De fractie van D'66 heeft technische vragen gesteld bij het agendapunt Nieuwe wet Inburgering, geagendeerd in de Commissie Samenleving van 19 november 2020.

Via dit memo geven wij antwoord op de vragen.

Vraag 1.

Vorige week werd bekend dat de invoer van de wet, in overleg met betrokkenen waaronder de VNG, is uitgesteld naar vermoedelijk 1 januari 2021.

Bron: Binnenlands Bestuur, <https://m.binnenlandsbestuur.nl/nieuws/wet-inburgering-wordt-opnieuw-uitgesteld.249127.lynkx>

- a. Hoe ver was Harderwijk in de voorbereidingen?
- b. Welke invloed heeft dit uitstel op het lokale proces? Welke voor- en nadelen brengt dit met zich mee?

Antwoord vraag 1

Het proces voor de invoering van de nieuwe wet Inburgering is belegd in de Startnotitie Inburgering welke is besproken met de raadscommissie Samenleving op 25 juni 2020. Het bericht over de uitstel van de invoering van de wet van 1 juli 2021 naar waarschijnlijk 1 januari 2022, bereikte ons ook heel recent, op 11 november 2020. De voorbereiding voor de invoering van de wet liep volop en we waren daarin op orde. We kunnen in ieder geval nu constateren dat er nog geen stappen genomen zijn met vergaande consequenties in die zin dat we die accuut moeten terugdraaien. Verder moet het college zich nog oriënteren op de uitwerking van dit uitstel.

Vraag 2

Pagina 3 en 4: De Raad van State adviseerde eerder om gezinsmigranten verder op te splitsen naar bijvoorbeeld nareizende gezinsleden van asielzoekers en partners van Nederlanders. Dit omdat naar gezinsmigranten wettelijk geen omkijken naar hoeft te zijn maar een deel van deze mensen in een sociaal kwetsbare omgeving terecht komt.

Op pagina 3 staan de verschillende groepen genoemd en op pagina 4 "Het te volgen inburgeringstraject voor statushouders is omvattender dan die voor gezinsmigranten."

Voor ons is het nu niet helemaal duidelijk of het advies van de Raad van State nu is meegenomen en op welke manier precies. Zou u dat kunnen toelichten?

Bron: <https://www.raadvanstate.nl/@121253/samenvatting-advies-wet-inburgering/#:~:text=De%20Afdeling%20advisering%20van%20de,de%20Afdeling%20advisering%20openbaar%20geworden.>

Begrijpen we goed

Antwoord vraag 2

De wet, en in het verlengde daarvan het kader dat voorligt, maakt een onderscheid tussen asielmigranten, gezinsmigranten en overige inburgeringsplichtigen. Onder asielmigranten vallen ook nareizende familie- en gezinsleden van de asielmigrant. Deze worden dus ook aangemerkt als asielmigrant en dienen een uitgebreider inburgeringstraject te doorlopen dan gezinsmigranten. Binnen de categorie gezinsmigranten valt de groep die komt als partners van Nederlanders.

In vraag 2 is ook een laatste aanzet van een zin te vinden. Omdat deze niet afgerond is, kunnen we hier niet op reageren.

Vraag 3

Pagina 3: Turkse migranten worden ook inburgeringsplichtig.

- Om welke aantallen gaat het jaarlijks, naar verwachting?
- Is dit een te verwachten aantal dat de ramingen mogelijk nog beïnvloedt?

Antwoord vraag 3

Turkse migranten zijn vanaf 1 mei 2020 inburgeringsplichtig en dus al inburgeringsplichtig onder de huidige wet. We hebben geen inzicht in de aantallen. In de Tweede Kamerbrief van minister Koolmees over dit onderwerp heeft de minister aangegeven de extra inburgeraars die hierdoor te verwachten zijn mee te nemen in de financiële raming voor de uitvoering, ook van de nieuwe wet Inburgering.

Vraag 4

Pagina 5: over het voorkomen van fraude bij de taalaanbieders: door gesprekken met individuele deelnemers en door “dichter op de taalscholen te zitten” moet dit ondervangen worden.

- c. Aan welke frequentie van contact met deelnemers wordt er gedacht? Welk “gewicht” hangt aan deze gesprekken?
- d. Hoe vindt het “dichter op op de taalscholen zitten” concreet plaats?

Antwoord vraag 4

De leertrajecten zullen worden ingekocht bij een of meerdere taalscholen via een aanbestedingsprocedure. Een van de voorwaarden zal zijn dat de aanbieders een keurmerk van Blik op werk moeten hebben voor de uitvoering van de B1-route en voor de Z-route. Voor de uitvoering van de Onderwijsroute gelden kwaliteitseisen die aan onderwijsaanbieders gesteld worden.

Verder zal het contractmanagement uitgevoerd worden door Meerinzicht, de uitvoeringsorganisaties van de gemeenten. Doordat ze de uitvoering van de wet doen, zit ze dicht op de uitvoeringspraktijk. Naast dat ze contractgesprekken met de taalscholen heeft, spreekt ze ook de statushouders die lessen volgen en vangt op die manier signalen op waarmee, zo nodig, snel geschakeld kan worden in geval van onvrede of onvolkomendheden.

Overigens heeft Meerinzicht op dit moment ook intensief contact met de huidige taalaanbieders waarbij het inburgeringsproces van de statushouder wordt gevolgd.

Vraag 5

Pagina 8: de aantallen inburgeraars fluctueren per jaar. Wat is de oorzaak hiervan? Heeft dit ook invloed op bijv aanbod (ivm inkoopkortingen of iets dergelijks)?

Antwoord vraag 5

Het aantal inburgeraars is het gevolg van het aantal asielzoekers dat in het kader van een verblijfsstatus een inburgeringsplicht opgelegd krijgt. Het aantal asielzoekers kan fluctueren waarbij naast het aantal ook de vluchtreden en de landen van herkomst altijd in beweging zijn. Dit verklaart de fluctuaties van de inburgeraars. Op het moment dat er meer inburgeringsplichtigen zijn, kunnen de leertrajecten frequent draaien. Bij een laag

aantal is het belangrijk dat er altijd een basisaanbod blijft. In ons programma van eisen zullen we dit beleggen.

Vraag 6

Pagina 9: wanneer kunnen we de evaluaties verwachten?

Antwoord vraag 6.

Deze vraag doelt waarschijnlijk op de evaluatie van het project *Wie ben je? Wat kan je? Wat heb je nodig?*, het project statushouders. Het college van BenW heeft de Tussenevaluatie van het project Statushouders afgelopen week ontvangen, op 17 november 2020 een collegebesluit genomen en zo snel mogelijk aangeboden aan de raad.

Vraag 7

Pagina 11: klankbordgroep statushouders. Er staat beschreven dat er gesproken is over de ervaringen. Welke resultaten zijn dit? Hoe worden deze concreet verwerkt in het nieuwe plan en zijn deze resultaten inzichtelijk voor de raad?

Antwoord vraag 7

We zijn met de klankbordgroep statushouders in gesprek over de verschillende diensten die voor de uitvoering van de nieuwe wet geleverd moeten worden. De resultaten hebben betrekking op de uitvoering en zullen verwerkt worden in het uitvoeringsprogramma/ uitvoeringsagenda die, na vaststelling van het kader, opgesteld kan worden.

Vraag 8

Pagina 12: evaluatie van project statushouders wordt in het najaar verwacht. Wat betreft volgorde en zorgvuldigheid vanuit de raad was het prettiger geweest als dat voor de bespreking van deze nota was geweest.

Wanneer kunnen we dit als raad in zien?

Antwoord vraag 8

Voor het antwoord verwijzen wij naar het antwoord op vraag 6.

Vraag 9

Pagina 12: "Het juiste willen weten is het juiste willen meten. Het project heeft inzicht gegeven in welke informatie belangrijk was om op te sturen en te rapporteren."

Voor onze beeldvorming: over wat voor informatie gaat het?

Antwoord vraag 9

Voor de beantwoording van de vraag verwijzen wij naar de Tussenevaluatie van het project statushouders die u deze week ontvangt.

Vraag 10

Pagina 15: Hoe ziet het contact tussen Blik Op Werk en de gemeente er idealiter eruit?

Antwoord vraag 10

Blik op werk is de organisatie die het keurmerk verleent voor de taalscholen. Hoe Blik op werk zich tot gemeenten gaat verhouden is nog onderwerp van gesprek. Om te voorkomen dat Blik op werk met 355 gemeenten individueel afspraken moet maken, overleggen met voeren en snel kan schakelen bij mogelijk misstanden, wordt gezocht naar een overstijgend kader vanwaaruit de individuele gemeenten kunnen werken met Blik op werk. Dit is dus nog in ontwikkeling.

Vraag 11

Pagina 21: aandachtspunten vanuit de portretten. Is al bekend hoe deze aandachtspunten verwerkt worden in het

Antwoord op vraag 11

Deze nemen we mee in de nog op te stellen Uitvoeringsprogramma/-agenda.

Vraag 12

Pagina 22: de routes

- bij de B1 route gecombineerd met vrijwilligerswerk. Aan wat voor soorten vrijwilligerswerk moeten we dan denken?
- Hoe ziet een zelfredzaamheidsroute er mogelijk uit?

Antwoord op vraag 12

Vrijwilligerswerk kan vele vormen hebben. Centraal staat dat statushouders meedoen in de Nederlandse samenleving. Dat kan zijn door vrijwilligerswerk te doen in bijvoorbeeld een kringloopwinkel maar ook door actief te zijn bij een sportclub.

De invulling van de Z-route krijgt zijn plek in het programma van eisen voor de aanbesteding van de leerroutes. Het is nu te vroeg hier de beschrijving van te geven waar u om vraagt.

Vraag 13

Pagina 25: "Hoe de precieze invulling van de MAP eruit moet komen te zien wordt bekend middels de lagere regelgeving."

Hoe moeten we dit interpreteren? Kunnen gemeenten hier zelf invulling aan geven?

Antwoord vraag 13

De lagere regelgeving, besluit - en regeling inburgering, geven nadere invulling aan onderdelen van de wet Inburgering. Het concept van deze lagere regelgeving is door het rijk voor een (internet)consultatie vrijgegeven. Het besluit en de regeling inburgering zijn nog niet vastgesteld. Hiermee kan nog niet veel gezegd worden over de mate waarin we als gemeente hieraan zelf invulling kunnen geven.

Vraag 14

Pagina 25: Doelgroep: "Het ontzorgen geldt voor alle asielmigranten woonachtig in de gemeenten". Geldt dit voor alle inburgeraars?

Antwoord vraag 14

Het financieel ontzorgen geldt voor de asielmigranten. Niet voor andere inburgeraars zoals bijvoorbeeld de gezinsmigranten. Voor nareizende asielmigranten (gezinsherenigers) wordt niet een apart ontzorgtraject ingezet.

Vraag 15

Naar aanleiding van bijlage 1: In welk product komt de taal terug?

Antwoord vraag 15

In de entree van hoofdstuk 5 staat beschreven wie de diensten uit de wet Inburgering uit gaat voeren. In bijlage 1 staat beschreven de diensten die Meerinzicht uit zal voeren. Het leren van de Nederlandse taal is onderdeel van de leerroutes (B-1 route, Onderwijsroute, Z-route). Deze worden uitgevoerd door de taalscholen. Een uitgebreide beschrijving daarvan kan worden gegeven als het programma van eisen voor de aanbesteding van de leerroutes rond is.

Vraag 16

Pagina 27 en 28, bijlage 2: Kengetallen.

- Wat is de reden dat het percentage mensen dat voldaan heeft aan de inburgering zo af is genomen?
- Wat is de reden dat het aantal "geslaagden" in Harderwijk onder het landelijk gemiddelde ligt?
- In de grafiek op p. 28: Hoe kan het aantal maanden inburgeren zo afgenomen zijn? Gaat deze grafiek ook over "afgehaakten" of betreft het hier afgeronde trajecten? Moeten we deze grafiek in relatie tot de eerste op p.27 zien?

Antwoord vraag 16

- Ook in Harderwijk zien we terug dat inburgeringsplichtigen onder het huidige stelsel 'de weg kwijt raken' in regels en procedures. Men vindt het moeilijk alle modules zelfstandig te vinden en doorlopen. Met het beleggen van de regie in één hand, in de nieuwe wet zal dat veranderen.
- In tabel 1 zien we nu in de jaren 2018 en 2019 het EHZ gemiddelde zakken onder het landelijk gemiddeld. Zoals ook onder de tabel vermeld, vertekenen de laatste jaren omdat mensen drie jaar over een inburgeringstraject mogen doen. Dus het uiteindelijk slagingspercentage voor die jaren kan nog anders worden ten opzichte van het landelijk gemiddelde.
Toch weten we ook dat de samenstelling van de groep statushouders verschilt door de jaren heen. Sommige groepen statushouders hebben meer moeite met het afleggen van een inburgeringstraject. Dat verklaart de gemiddeld lagere score in Harderwijk waarbij opgemerkt kan worden dat over een aantal jaar bij een andere samenstelling van statushouders dit weer anders kan zijn.
- De tabel op pagina 28 geeft het percentage statushouders dat voldaan heeft aan de inburgering uitgesplitst per startjaar van de inburgering. Zo heeft van alle statushouders die in 2013 zijn gestart in EHZ 85% hun inburgering gehaald. Een traject duurt 3 jaar dus voor 2018 en 2019 is de score vertekend.